

Volilne priprave na Taboru

Pred dnevi je bil v krajevni skupnosti Tabor sestanek vseh družbenih organizacij z nalogo, da evidentiramo možne kandidate za predvidene skupščinske volitve.

Na sestanku, ki ga je vodil predsednik krajevne konference SZDL, je bilo poudarjeno mnenje o povezovanju krajevnih organizacij SZDL s sindikati v TOZD — temeljnih organizacijah združenega dela. SZDL naj bi skupno s TOZD izvršila predhodno fazo evidentiranja vseh možnih kandidatov za zastopstvo krajevne skupnosti v organih družbenopolitičnih skupnosti (DPS), interesnih skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij.

Na sestanku so navzoči zastopniki kritično pregledali svoje dosedanje delo, ki je vsegalo ustanovitev volilno-kadrovske komisije (zastopani člani TOZD ter družbenopolitičnih organizacij). Dalje je bilo sklenjeno, da bosta sklicana dva sestanka in sicer sestanek s predsedniki sindikatov TOZD, ki jih je skupaj dvainštirideset ter sestanek dosedanjih delegatov krajevne skupnosti v samoupravnih organih delovnih organizacij o dosedanjem delu ter o povezovanju s TOZD.

Prav tako je bil sestanek z vsemi predsedniki družbenopolitičnih organizacij in društev (Partizan, Rdeči križ, društvo upokojencev, taborniki), kjer so bile navedene organizacije informirane o nalogah v zvezi z volitvami v skupščinske odbore.

Prva faza — evidentiranje

Seja v krajevni skupnosti Gradišče, ki je bila pred dnevi, je bila zelo obiskana. Kaže, da se odgovorni v družbenopolitičnih organizacijah zavedajo odgovornosti, ki jo imajo v zvezi s pripravami na volitve.

V zvezi s tem je bil sprejet tale program dela.

1. Dogovor z evidentiranimi kandidati o izdelavi programov dela na posameznih področjih, za katera so se kot posamezniki opredelili. S tem v zvezi se je potrebno začeti pogovarjati s prizadetimi za uresničevanje nalog tako v vsebinskem pogledu, kot tudi kar zadeva financiranje (TOZD, ustanove, skupščina).

Krajevna skupnost naj postane povezovalca in organizator dejavnosti na različnih področjih, povezuje naj interese vseh svojih članov.

Pri svojem delu pa mora upoštevati tudi interese TOZD, da bi tako lahko uskladila skupne interese. Razprava o dosedanjem delu je pokazala, da so bile priprave na volitve dobre. Koordinacijska komisija je uspela do sedaj evidentirati 155 kandidatov. Sprejet je bil sklep, da skupno z izvolitvijo delegacije krajevne skupnosti v občinsko skupščino izvolimo tudi zbor delegatov delovnih ljudi v krajevni skupnosti in organe oziroma komisije.

Na razgovor je tudi potrebno povabiti posamezne kandidate, da bi se začeli z njimi dogovarjati glede prevzemanja posameznih družbenih dolžnosti v krajevni skupnosti.

FRANC CAPUDER

Programska izhodišča za delo

Vsekakor je osrednja programska usmeritev narekovana v ustavnih načelih nove ustave, katerim so dali delovni ljudje na vseh področjih in v vseh strukturah polno podporo, še več odločno so se zavzeli za njih dosledno uresničevanje. V usmeritvi, ki jo izražajo ustavna načela ter stališča delovnih ljudi v tej zvezi, ima seveda socialistična zveza konkretno mesto ne le v posameznih aktivnostih, temveč v celotni družbeni praksi. Ravno tako nam konkretno usmeritev nakazuje izhodišča za X. kongres ZKJ in 44. seja predsedstva ZKJ.

Za učinkovito uresničevanje ustavnih načel in smernic pa je seveda potrebno jasno določiti aktivnost socialistične zveze glede na posamezna področja, pri čemer je upoštevati, da smo nekatere naloge opredelili že v dosednji aktivnosti in katerih uresnitve je vezana na prihodnje obdobje.

Mnoge konkretne naloge narekuje sama funkcija socialistične zveze, to je, da se delovni ljudje prav v socialistični zvezi dogovarjajo za rešitve, ki neposredni družbeni praksi pomenijo uresničitev vloge delovnega človeka, izhajajoče iz ustavnih načel in določil. Zato bo zelo pomembno, da bo socialistična zveza pri vseh teh vprašanih zavzeto prisotna, tako z že oblikovanimi izhodišči kot tudi s tistimi, ki jih bomo v konkretni praksi oblikovali v dogovoru z vsemi družbenimi dejavniki.

Statuti družbenopolitičnih skupnosti (mesta in občine), samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti so z ozirom na njih funkcijo v uresničevanju ustavne vloge delovnega človeka prav gotovo tisto, kar zahteva polno angažiranje vseh družbenih subjektov, za oblikovanje takih določil, ki bodo tako funkcijo omogočala uresničevati oziroma jo tudi narekivale. Še vedno pa je marsikje premalo jasno vprašanje, kako ustavno vlogo delovnega človeka izraziti s konkretnimi določili statotov. Opozoriti velja, da mora biti ta ustavna funkcija vsebinsko prisotna v vseh določilih.

V statutih družbenopolitičnih skupnosti (mesta, občine) je zagotoviti konkretne oblike uresničevanja ustavnih načel na vprašanjih, ki jim delovni človek uresničuje v njej. Predvsem je pomembna ustavna funkcija družbenopolitičnih organizacij, ki z novo ustavo dobijo povsem konkretno mesto v družbenopolitičnem zboru. Nadalje je potrebno, da v občini omogočimo enakopravno vlogo samoupravnih interesnih skupnosti za področje znanosti, prosvete, izobraževanja, socialnega varstva, telesno kulturo, kulture in zdravstva z ustreznim zborom pri določanju o vprašanih iz njihove pristojnosti. Upoštevati je treba, da morajo biti samoupravne interesne skupnosti organizirane tako, da bodo v njih tisti, ki sredstva ustvarjajo in jih namenijo za določene družbene dejavnosti ter tisti, ki s pomočjo teh sredstev in s svojim delom omogočajo delovnim ljudem neposredno boljše pogoje za hitrejši napredek. Ker se v teh skupnostih samoupravno urejajo mnoga vprašanja skupnega interesa, je še posebej pomembno, da se delovnim ljudem, organiziranim v samoupravnih interesnih skupnostih omogoči vplivanje in odločanje o družbenih zadevah, ki so v njihovem interesu. Pri tem je dograjevati tako funkcijo tudi v drugih samoupravnih interesnih skupnostih skladno z njihovim razvojem in njih družbeno funkcijo.

Seveda je potrebno temu primerno osnovati samoupravne interesne skupnosti oziroma njih delovanje. Pri tem je nujno do-

seči v samih samoupravnih interesnih skupnostih neposredno soočanje interesov delavcev v gospodarstvu in delavcev v družbenih službah. Zato bo zelo pomembno, da bodo že v oblikovanju statutarnih določil, ki bodo osnova: za delovanje skupnosti, kar najbolj neposredno sodelovali delovni ljudje vseh področij. Da so delovni ljudje zainteresirani za tak pristop in razreševanje vprašanj, je močno dokazala tudi pretekla praksa.

Vloga delovnih ljudi v krajevni skupnosti kot temeljni samoupravni skupnosti narekuje povsem nove naloge in mesto krajevne skupnosti na svojem področju kot tudi v širši družbenopolitični skupnosti. Za doseg te vloge pa je potrebno predvsem v statutih jasno opredeliti njene naloge, pri čemer je posebej pomembna opredelitev, da je to temeljna samoupravna skupnost delovnih ljudi, ki bivajo na določenem območju in v katerem samoupravno urejajo vprašanja, taka opredelitev mora biti izražena v vseh njenih funkcijah. To pomeni bistveno preobrazbo njene vloge tudi v odnosu do družbenopolitične skupnosti. Že javna razprava je pokazala, da si nekateri še ne predstavljajo docela njene funkcije, ter je še prisotna misel, da je potrebna tudi v krajevni skupnosti neka oblika oblasti, češ, da je le tako mogoče razreševati posamezna vprašanja. Za doseg ustavne funkcije krajevne skupnosti oziroma uresničevanja vprašanj delovnih ljudi v njej in preko nje v drugih samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih pa je potrebna jasna opredelitev in prizadevanje delovnih ljudi v TOZD, da s skupnim sodelovanjem in ustvarjenimi sredstvi rešujejo vprašanja v krajevni skupnosti tako s stališča interesa bivanja s stališča interesa TOZD.

Ustavne zasnove krajevne skupnosti kot temeljne samoupravne skupnosti ni moč doseči brez celovitosti krajevne skupnosti, na kar je opozorila mestna konferenca socialistične zveze v izhodiščih za oblikovanje statotov krajevnih skupnosti. Taka krajevna skupnost se mora oblikovati na doseženih izkušnjah v pogledu samoupravnega odločanja in uresničevanja vprašanj, v njej na povezavi delovanja z dejavnostmi temeljnih organizacij združenega dela, družbenih in družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih skupnosti, skratka, delovnih ljudi in občanov v njih. Krajevna skupnost mora omogočiti, da delovni ljudje in občani urejajo določena vprašanja v njej kar sami v raznih organiziranih oblikah na podlagi dejavnosti v vseh organiziranih sredinah družbenega življenja (TOZD, društvih, hišnih svetih itd.).

Ker gre za uresničitvijo ustavne funkcije krajevne skupnosti za enega bistvenih pogojev nadaljnega razvoja socialističnih družbenih odnosov, si morajo vse organizirane politične sile, predvsem pa socialistična zveza in sindikat odločno prizadevati, da se tak razvoj krajevne skupnosti zagotovi s statutom kot temeljnim aktom

krajevne skupnosti. S tem pa seveda naloge niso končane, temveč gre za to, da taka določila v praksi tudi uresničujemo.

Vsekakor so glede na časovno opredelitev v ospredju tudi naloge v zvezi skupščinskih volitev in oblikovanja celotnega skupščinskega sistema v skladu z novo sprejetimi ustavnimi določili. Ustavna določila vnašajo bistvene celovite spremembe v družbenopolitičnem sistemu v tem, da je ta zasnovana na delegatskem principu.

S tem povezane so tudi spremembe v organizaciji političnega sistema. Dejanski interes delovnega človeka bo tako prisoten pri odločanju v skupščini organiziranega v TOZD, krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah. To seveda narekuje posebej pomembne naloge v vseh družbenih subjektih, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah, predvsem pa še v socialistični zvezi, od katerih zavisi ne le delovanje delegatskega sistema, temveč sama vloga družbenopolitičnih organizacij pri odločanju.

Naša dosedanja prizadevanja, oblike dela in konkretna praksa nam daje pomembno osnovo za uresničitev ustavne vloge socialistične zveze, ki pa dobiva skupno z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami še nove vloge v skupščinskem sistemu. Nadaljnje naloge v tej smeri predstavljajo seveda le nadaljevanje in konkretizacijo sprejetih načel in nalog konference in njenih organov, predstavljajo pa seveda razširitev vseh njenih organov za uresničitev v socialistični zvezi sprejetih stališč o kadrovski politiki. Za uresničitev teh nalog pa je pogoj povezanost delovnih ljudi v krajevnih organizacijah socialistične zveze v delovanje občinske konference in njenih organov. Kajti le tako bo moč v rezultatih izraziti interese delovnih ljudi.

Ze dosedanja praksa v tej smeri nam daje mnoge rezultate in tudi koristne napotke za delo vnaprej, pri čemer je seveda pomembno, da organiziranost krajevnih konferenc omogoči tako delo v občinski organizaciji. Potrebno pa bo na že začetem dograjevanju organiziranosti socialistične zveze v krajevni organizaciji, predvsem še glede na naloge v volilnih pripravah hitreje organizirati občane v tista telesa (kadrovske in volilne odbore), ki bodo osrednji nosilci operativnih nalog. Za večjo učinkovitost in v skladu s svojo vlogo se bo socialistična zveza v krajevnih skupnostih povezovala z delovnimi ljudmi v TOZD oziroma z organiziranimi sindikati. Občinska konferenca in vsi njeni organi morajo sprejeti konkretne programe ter v njihovo uresničevanje vključiti kar najširši krog ljudi. Za usposobitev uresničevanja posameznih nalog in radi nujnosti vsklajevanja nalog bo potrebno organizirati posvetovanje, seminarje in razgovore, pri čemer mora ustrezno vlogo odigrati delavska univerza. Pri tem je treba izkoristiti vse obstoječe možnosti sredstev javnega obveščanja (občinska in tovarniška glasila).

Pomembne ugotovitve in napotila so zadnje razprave o kadrovski politiki, ki smo ji v socialistični zvezi posvetili veliko pozornost in ki je spodbudila velik interes za uresničevanje tako dogovorjene politike. Seveda pa uresničevanje te politike ni moč doseči brez sodelovanja delovnih ljudi v vseh področjih in organizacij združenega dela, pri čemer ugotavljamo, da bodo morale sindikalne organizacije in predvsem zveza komunistov storiti še več

za dejansko uveljavitev take politike v celotni družbeni praksi.

Funkcija družbenopolitičnih organizacij v skupščinskem sistemu nam narekuje še posebne naloge na področju kadrovske politike in politike dogovarjanja družbenopolitičnih organizacij v socialistični zvezi. Socialistična zveza je namreč nosilec kandidacijskega postopka za družbenopolitični zbor, pri čemer je njena dolžnost, da v sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami zagotovi delovnim ljudem, da svobodno izrazijo svojo voljo pri predlaganju kandidatov.

Dosedanje izkušnje pa nam tudi kažejo, da bo potrebna velika mera prizadevanj in odgovornosti za dosledno uresničevanje principov podružljanja kadrovske politike. Ustava tudi na tem področju, predvsem v krajevni skupnosti, nalaga pomembne naloge, kajti kolikor so večje možnosti uveljavljanja delovnega človeka preko krajevne skupnosti, toliko so tudi zahtevnejše naloge v kadrovski politiki. Pomembno je torej, da postane dogovorjena kadrovska politika ne le lastna tistim, ki delujejo v organih SZDL ali drugih družbenopolitičnih organizacijah, temveč da to postane vsakodnevna praksa celotne družbene prakse. Za doseg tega cilja pa bo v veliki meri potrebna odločnost v premagovanju vseh tistih gledanj in interesov, ki skušajo to prakso onemogočiti.

Naslednje področje, ki tudi predstavlja nadaljevanje dosedanje prakse v socialistični zvezi, je prizadevanje za razvoj samoupravnih odnosov v vseh družbenih sredinah in dejavnostih združenega dela in oblikah družbenega življenja. Predvsem bo nadaljnja aktivnost morala biti usmerjena v ustvarjanje pogojev za uresničevanje delegatskih odnosov, ki niso odvisni samo od kadrovske politike, temveč od mnogih dejavnikov, predvsem pa od doslednega upoštevanja delegatskega načela in vsega, kar ta načela narekujejo (obveščanje, dogovarjanje, odgovornost vseh družbenih dejavnikov in podobno). Zelo pomembno bo pri tem, kako bomo delegatski sistem in celovito oblikovanje samoupravnih odnosov v vsej družbeni praksi vključili v statute občin, krajevnih skupnosti, v statute samoupravnih interesnih skupnosti ter tudi v TOZD, kjer bo treba take odnose še marsikje ugraditi. Te naloge so zelo pomembne in obsežne in ravno tako ne zadevajo le sekcijo za samoupravo in komunalni sistem ali sekcijo za politični sistem, temveč vse organe konference, pri čemer nam morajo biti nenehno prisotna vsebinska izhodišča ustave.

Na družbeno ekonomskem področju bodo v ospredju naloge, izhajajoče iz družbenega dogovora o ekonomski politiki za leto 1974. Pri tem je zelo pomembna ugotovitev, da pomeni družbeni dogovor uresničevanje ustavnih načel o vlogi delavca v odločanju o ustvarjenih sredstvih v celotni družbeni reprodukciji, zato smo dolžni zavzeti se za neposredno uresničitev teh načel v vsej družbeni praksi ter seveda za dosledno uresničitev dogovorjene politike ekonomskega razvoja. Taka oblika seveda zahteva od družbenih dejavnikov odgovoren pristop programiranja dejavnosti na posameznih področjih, odgovornost za dogovarjanje in funkcijo delovnega človeka pri tem, kot tudi odgovornost za razvijanje takih oblik in odnosov na vseh področjih družbenega življenja. V vseh teh fazah pa imata zelo pomembno vlogo sindikat in socialistična zveza.

Ze v letu 1973 smo ugotovili

občinske organizacije SZDL

pomembno vlogo socialistične zveze pri oblikovanju in uresničevanju družbenoekonomskih odnosov, to še posebno velja za njeno fronto vlogo. Izhajajoč iz vloge delovnega človeka v celotni družbeni reprodukciji je v veliki meri prav socialistični zvezi moč dogovarjati konkretno politiko in aktivnost za uresničitev te vloge v družbeni praksi. Že dosedaj smo bili prisotni na tem področju in mnoga stališča konference, sekcije in izvršnega odbora so dala opredelitev za konkretne odločitve v skupščini in drugih organih. V nadaljnjem delu je upoštevati tudi reorganizacijo sindikatov, ki bo gotovo omogočila večjo vlogo delovnega človeka tudi v socialistični zvezi, kjer se bo z v sindikatu oblikovanimi stališči dogovarjal z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

V dogovarjanju družbeno ekonomskih odnosov je pomembno da je pri vseh nenehno prisotna skrb in odgovornost za dvig produktivnosti, večjega izkoriščanja ustvarjenih sredstev v kroženju na področju celovite družbene reprodukcije. Predvsem je pomembno da se te odgovornosti zavedamo vsi ne le tisti, ki z delovnim procesom sredstev v osnovni obliki ustvarjajo. Ravno v tem je zelo pomembna funkcija socialistične zveze, zahteva pa tesno povezanost z zvezo sindikatov, katera si bo omenjene naloge zadala v ospredje svoje programske usmeritve.

Veliko moramo biti pristoni v uresničevanju že dogovorjene stanovanjske politike, predvsem pa v dograjevanju samoupravne politike na tem področju. Ob vsem tem bo potrebno organizirati skupaj z ustreznimi dejavniki razvoj hišnih svetov in njih mesto v celotni družbeni aktivnosti krajevne skupnosti. Pri tem je izhajati iz že dogo-

vorjenih izhodišč, da ni vloga hišnih svetov le v razreševanju materialnih vprašanj vzdrževanja hiš, temveč predvsem tudi v organiziranju stanovalcev za razreševanje drugih družbenih vprašanj, dograjevanje socialističnih odnosov, vprašanja splošnega ljudskega odpora in podobno, skratka hišni sveti morajo postati pomembni član v uresničevanju ustavne vloge krajevne skupnosti.

Dosedanje izkušnje nam kažejo, da smo bili premalo prisotni na področju akoiomenovanih družbenih dejavnosti. V 1974. letu je na tem področju zelo zahtevna naloga oblikovanja samoupravnih odnosov, kar smo že velikokrat poudarjali. Zavezujejo nas tako ustavnna načela kot tudi v tej smeri sprejeti dogovori v naši konferenci. Prizadevanja delavcev v organizacijah združenega dela na tem področju kažejo, da bo uresničevanje ustavnih načel pospešeno, seveda pa je potrebna v njih sami praksi večja vloga družbenopolitičnih organizacij, kako bi ti odnosi omogočili celovito vlogo delovnega človeka na vseh področjih. Gre pa tudi za uresničevanje družbenega dogovora o ekonomski politiki, ter uresničevanje stališč zveze komunistov na teh področjih. V socialistični zvezi moramo zato omogočiti delovnim ljudem dogovarjanje o konkretizaciji nalog vseh dejavnikov in usmerjanje njihovih naporov v hitrejšo uresničevanje ustave, ne le v odnosih znotraj dejavnosti, temveč v celoti družbenoekonomskih odnosov v naši skupnosti. Torej mora biti usmeritev vseh usmerjena v uresničevanje samoupravnih odnosov in vloge delovnega človeka v TOZD in organizacijah združenega dela na teh področjih, v samoupravnih interesnih skupnostih skupno z delavci iz go-

spodarstva in krajevnih skupnosti ter v družbenopolitičnih skupnostih.

Naloga krajevne skupnosti, katere narekuje ustava v opredeljevanju vloge delovnega človeka v upravljanju na področju dejavnosti posebnega družbenega interesa, ki so v največji meri takoiomenovane družbene službe, morajo najti ustrezno mesto tudi v socialistični zvezi. Gre pri tem za ustrezno organiziranost, oblikovanje in usklajevanje interesov delovnih ljudi v krajevni skupnosti kot tudi za njihovo sodelovanje v upravljanju na področju družbenih dejavnosti. Mnogi predlogi, zahteve in opredelitve delovnih ljudi v krajevnih skupnostih so urejanje odprtih vprašanj, katera se rešujejo na področju teh dejavnosti, kažejo da bo tesnejše sodelovanje lahko zelo učinkovito in prispevalo k boljšemu razreševanju mnogih vprašanj. Predvsem gre za vprašanja otroškega varstva, šolstva, zdravstva, varnosti človeka, spomeniškega varstva in podobno. Z večjo samoupravno vlogo delovnega človeka na vseh teh in drugih področjih delovni človek neposredno uresničuje tudi mnoga tista določila ustave, ki zahtevajo zaščito človekovih pravic.

Zelo pomembno področje, na katerem je socialistična zveza bila tudi dosedaj prisotna, je področje splošnega ljudskega odpora, oziroma aktivnosti za uresničitev celovitega koncepta splošnega ljudskega odpora. Ustava nam v tem prinaša jasnejše in konkretne naloge v funkciji krajevne skupnosti in občine. Te naloge pa zahtevajo organiziran pristop vseh družbenih sil, predvsem pa socialistične zveze k uresničevanju te funkcije, v krajevni skupnosti in občini, ki izhaja iz vloge delovnega človeka v njej ter s pravicami in dolžnostmi,

ki jih narekuje obramba naše samoupravne socialistične družbe.

Področja dejavnosti družbenih organizacij, v katerih delujejo občani na osnovi osebnih interesov, so zelo pomembna. Že dosedaj sprejeta stališča nam nakazujejo jasne naloge na tem področju, pri čemer ne smemo mimo že začete aktivnosti, izražene v stališčih odpora. Dejstvo je, da v teh interesnih dejavnostih deluje veliko število delovnih ljudi in predvsem mladine, zaradi česar je njih podružbljanje zelo pomembno, pri čemer ima pomembno vlogo socialistična zveza. Že dosedaj smo imeli mnoga ta področja vključena, vendar bo v prihodnje z njimi še resneje računati tako v občini, še posebno pa v krajevni skupnosti.

Področje skrbi za starejše občane, njih vključevanje v oblike družbenega življenja, ter predvsem odpravljanje socialnih razlik na vseh področjih je zelo pomemben del naše aktivnosti, naloge pa izhajajo iz že dogovorjenih usmeritev konference. V tem pogledu je uresničevanje prizadevanja za izenačevanje socialnih pomoči v Ljubljani, za izgradnjo domov za ostarele občane, za večjo organiziranost vseh oblik pomoči, pri katerih mora imeti tudi krajevna skupnost pomembno vlogo. Že sprejeta stališča narekujejo tudi več prizadevanja v uresničevanju tako imenovanega zdravstvenega nege na domu, ki je delno že izvajana, vendar v uresničevanju ni doseženih pomembnih uspehov. Doseči je, da ta stališča dobijo ustrezno mesto v programu zdravstvenega varstva, ki je odgovorno tudi za hitrejši razvoj nege na domu.

Zelo pomembno mesto v okviru skrbi za starejše občane ima sosedska pomoč, ki je v

krajevnih skupnostih že močno uveljavljena, vendar še vedno ne poseže povsod, kjer je potrebna. V okviru take politike je pomembno videti celovit obseg pomoči vsem, ki so jo potrebni in je to pomemben element uresničevanja ustave, ne le načel solidarnosti, temveč tudi varnosti človeka.

Za uresničitev nalog, izhajajočih iz gornjih izhodišč in upoštevaje, da je za to uresničevanje nujna akcijska enotnost vseh družbenih dejavnikov, je torej potrebno dograjevati organiziranost tako občinske, kot tudi krajevnih organizacij SZDL. Za bolj organiziran pristop na posameznih področjih, vključitve interesov iz krajevnih organizacij, ter iz drugih družbenopolitičnih organizacij, ter samoupravnih skupnosti v občini je smotno organizirati konference na najpomembnejših področjih po delegatskem principu. Na primer na področju gospodarstva in njegovih asociacij, na področju zdravstva, zavarovanja in izobraževanja, na področju telesne kulture (vključujoč vse oblike). Tako oblika dela omogoča vgraditev delegatskih odnosov v delovanje SZDL na teh področjih, omogoča pa tudi organizirano povezanost vseh družbenih dejavnikov v njej.

Seveda je nadaljnjo organiziranost graditi na dosedanjih izkušnjah, ki predstavljajo dosledno uresničevanje dokumenta »SZDL danes«. Zato gre za dograjevanje dosedanjih akcij, ki naj bi na nekaterih področjih prerasle v problemske konference. Dosedanja vloga občinske konference, oblikovanje po delegatskem principu, kaže, da je taka vloga zelo pomembna za delovanje vseh organov in je zato tudi njeno vlogo upoštevati v nadaljnjem dograjevanju organiziranosti.

IZVRŠNI ODBOR
Ljubljana, januar 1974

Za nadaljnji razvoj demokratičnih dogovorov v socialistični zvezi pod vodstvom ZKS

Nadaljevanje s 1. strani

kot drugi partner država oziroma oblast, se pravi predvsem skupščine, premalo pa so upoštevale neposredne interese in potrebe delovnih ljudi in občanov. Danes je očitno, da je nujna hitra in učinkovita akcija za notranjo preobrazbo SIS na podlagi ustavnih določil, ki naj omogoči tako samoupravno urejanje zadev in njihove pristojnosti, da bodo pri njihovih odločitvah enakopravno sodelovali poleg delovnih ljudi, ki določene usluge zagotavljajo tudi delegatsko organizirani delovni ljudje, ki koristijo te usluge in zagotavljajo sredstva zanje. Razen tega je tudi očitno, da je potrebno vzpostaviti SIS na ravni občine, skupne interese posameznih družbenih služb organiziranih v SIS pa usklajevati v Skupnostih SIS na ravni mesta. Taka organizacija se danes postavlja tudi kot nujen predpogoj za vključitev SIS v odločanje skupščin družbenopolitičnih skupnosti, oziroma rečeno za naše razmere, za vključitev v enakopravno odločanje z zbori občinske skupščine glede vseh vprašanj iz svojega področja. Tako postavljena in do kraja razčiščena načelna vprašanja glede vloge v SIS v političnem in posebej v skupščinskem sistemu bo nedvomno tudi jasna opora pri vzpostavljanju novih SIS, ki na nekaterih področjih, kot je npr. socialno skrbstvo že tudi trkajo na vrata.

Ob vsem tem je še posebej očitno, da bo družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje, v katerem bodo

morali imeti odločilno besedo prav sindikati kot organizirani predstavniki kolektivnega interesa delavskega razreda in vseh delovnih ljudi še posebej od govorno mesto — moralo dobiti nove vsebinske kvalitete, zlasti v smeri neposrednega sporazumevanja o skupnih interesih delovnih ljudi, brez državnega tutorstva.

Seveda pa je notoričen predpogoj funkcioniranje takega sistema družbenih odnosov delegatski sistem in delegatsko razmerje, brez katerih bi ostale družbeno odločanje še naprej odtujeno delavcu in delovnemu človeku.

2. Druga skupina nalog, ki jo nujno moramo imeti v ospredju, je organizirana akcijska usmeritev vseh subjektov političnega in družbenoekonomskega sistema na ravni občine, predvsem pa združenega dela neposredno, da zagotovimo izvajanje sprejete ekonomske politike v letu 1974. Pri tem bomo morali po mojem mnenju upoštevati zlasti naslednja izhodišča:

— odločno moramo uresničevati sprejeta ustavnna načela in še zlasti krepiti samoupravljanje kot osnovni družbenoekonomski odnos; zato za nas ne more biti razlikovanja med »političnim urejanjem« stvari, kot temu nekateri pravijo, in dobrim gospodarjenjem, ker gre za jasno začrtano uresničevanje ciljev gospodarske in družbene reforme, ki vključuje tudi odpravljanje socialnih razlik, ki ne temelje na delu;

— nujno je pospešiti gospodarsko rast in za vsako ceno izboljšati nekatere padajoče

trende v smeri večje gospodarske stabilnosti in pri tem uveljavljati take delitvene odnose, ki bodo vplivali na večjo proizvodnost dela kakor tudi na krepitev akumulacije gospodarstva, hkrati pa bo treba čim bolj zagotoviti na vseh področjih ekonomske politike protinflacijsko usmeritev;

— tudi v letu 1974 je potrebno nadaljevati zastavljeno delo v usmerjanju delitve osebnih dohodkov in uveljaviti na podlagi analize obstoječih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov take kriterije in merila, ki bodo učinkovitejšo zagotovili nagrajevanje rezultatov tekočega in minulega dela v celotnem združenem delu in tako v končni posledici tudi pozitivno vplivali na hitrejšo rast proizvodnje, splošne produktivnosti dela in tudi akumulacijo gospodarstva;

— poseben napor bo potreben za uresničitev družbenega dogovora za financiranje posameznih oblik skupne porabe, ki naj na predlog družbenega dogovora, ki je v razpravi in preko samoupravnega sporazumevanja bolj upošteva specifične naloge in potrebe na področju družbenih dejavnosti negospodarstva v merilu občine in mesta upošteva tako intenzivnost interesov za posamezne usluge, ki jih delovni ljudje na tem področju zahtevajo kot tudi dejanske možnosti gospodarstva in koristnikov neposrednikov.

Ta, na tem mestu nujno sintetizirana izhodišča za uresničevanje z resolucijami določene politike družbeno-ekonomskega razvoja v letošnjem le-

tu namreč ne morejo biti samo naloga državnih organov, marveč vseh delovnih ljudi v njihovih skupnostih in združenjih v SIS in KS in ne nazadnje v družbeno-političnih organizacijah. Prav v teh bo potrebno podvzeti konkretni oceni koliko operativni programi in posamični ukrepi vseh naštetih subjektov v dejanski družbeni praksi zagotavljajo izvajanje omenjenih temeljnih izhodišč družbenega in gospodarskega razvoja v občini in tudi v širših skupnostih.

3. Tretja skupina aktualnih nalog letošnjega leta zadeva predvsem mesto in vlogo družbenopolitičnih organizacij samih v družbenopolitičnem sistemu. Očitno je, da gre pri tem v prvi vrsti za njihovo prilagoditev novemu položaju delovnih ljudi, ki ga zagotavlja ustava, da bi lahko čim bolj upoštevali njihove interese in razpoložene, ter jim hkrati na podlagi revolucionarne kontinuitete sloveče na marksizmu odpirali dolgoročne perspektive. Nove ustavne rešitve tako nalogo družbenopolitičnih organizacij tudi neposredno opredeljujejo. Če smo doslej dejali, da je njihova celotna dejavnost najširša politična podlaga samoupravljanja, potem bi smeli vsaj za SZDL reči, da postaja tudi neposredno ena najširših oblik samoupravljanja delovnih ljudi in občanov kot tudi fronta organiziranih socialističnih sil.

Taka naravnost postaja značilna tudi za druge družbenopolitične organizacije. Novega zamaha ji dajejo posveti pred bližnjimi kongresi ZK na ravni republike in federacije,

tako pa govorijo tudi za kongrese pripravljene dokumenti.

Taki usmeritvi bomo morali skupaj posvetiti še posebej veliko posluha, ko bomo predvidoma v času od 12. do 18. februarja razpravljali o osnutkih občinskega in mestnega statuta in tudi tedaj, ko bomo pripravili ali dopolnjevali statute TOZD in KS.

V SZDL smo pričeli z akcijo za njeno nadaljnjo preobrazbo že lansko leto, ko so bili pripravljene prvi osnutki za spremembo statuta SZDL v republiko, ki se jim bodo morala prilagoditi tudi pravila občinskih organizacij SZDL. Ustavne opredelitve in opredelitve v družbenopolitičnih organizacijah v statutih pa nam bodo omogočile vsklajen pristop pri urejanju naše prihodnje organiziranosti v opisani smeri.

Glede na vse povedano se nam mora zastaviti še vprašanje ali je potrebno spričo vseh navedenih, predvsem političnih delovnih nalog, ki bodo v prihodnjih mesecih zahtevale od nas posebnih naporov in nenehne angažiranosti v času pred volitvami izdelati še posebne volilne programe. Sodim, da taki posebni programi niso potrebni, če smo si edini, da mora biti naše nadaljnje delo usmerjeno predvsem v uresničevanje vsebine in smotrov nove ustave, vsebine in sklepov bližnjih kongresov, uresničevanje razvojnih programov v občini in mestu. Prav pa je, da vsaka od družbenopolitičnih organizacij in seveda občinska skupščina stori vse, kar je potrebno, da bodo delovni ljudje in občani naše občine z našimi delovnimi programi najbolj široko seznanjeni in se tako lažje trajno in neposredno vključevali v njihovo uresničitev.

JOŽE PACEK